

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΜΕ Η/Υ

ΣΧΕΔΙΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ: ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

Ανθολόγιο: Αρχαία Ελλάδα, ο τόπος και οι άνθρωποι

ΣΧΟΛΕΙΟ: 2^ο Γυμνάσιο Μαλακοπής Θεσσαλονίκης

ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΡΙΑ: Παπαδοπούλου Νίκη

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Γκαγκέλη Ανθούσα

ΤΑΞΗ : Β΄

ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΤΩΝ: 24

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΑΝΘΡΩΠΟΙ: ΦΑΓΗΤΑ ΚΑΙ ΣΥΜΠΟΣΙΑ

Βιβλίο ΟΕΔΒ, σελ. 137-161

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΩΡΕΣ: 2

ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

1. Δικτυακοί τόποι: α. Ίδρυμα Μείζονος Ελληνισμού (www.ime.gr)
β. Κέντρο ελληνικής γλώσσας (www.komvos.edu.gr)
2. Εκπαιδευτικό λογισμικό: Δημόσιος και Ιδιωτικός βίος των αρχαίων Ελλήνων
3. Επεξεργαστής κειμένου

ΕΠΙΔΙΩΚΟΜΕΝΟΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

- Να γνωρίσουν οι μαθητές τις διατροφικές συνήθειες και τα συμπόσια των αρχαίων Ελλήνων.
- Να συγκρίνουν τον τρόπο διαβίωσης των αρχαίων Ελλήνων με αυτόν των Νεοελλήνων.
- Να βγάλουν συμπεράσματα για το πολιτιστικό επίπεδο των αρχαίων Ελλήνων.
- Να συμμετάσχουν ενεργητικά, ως συνερευνητές, στη διδακτική διαδικασία με σκοπό την εξάσκηση τους στο να ανακαλύπτουν μόνοι τους τη γνώση.
- Να συνεργαστούν μεταξύ τους και με τον διδάσκοντα.
- Να γνωρίσουν τα υπολογιστικά εργαλεία και ασκηθούν στη χρήση τους
- Να απολαύσουν τη συγκεκριμένη ενότητα μέσα από την εικόνα, τον ήχο και τα συνοδευτικά κείμενα του λογισμικού «Δημόσιος και

ιδιωτικός βίος των αρχαίων Ελλήνων» και του δικτυακού τόπου του «Ιδρύματος Μείζονος Ελληνισμού».

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Διερευνητική, ομαδική, συνεργατική, βιωματική.

ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Να πραγματοποιηθούν οι παραπάνω στόχοι.

ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Οι μαθητές χωρίστηκαν σε τέσσερις ομάδες των έξι μαθητών και τα θέματα της ενότητας επιμερίστηκαν ανάλογα με τις ομάδες. Υπήρχαν για όλες τις ομάδες κοινές ερωτήσεις που αφορούσαν τα βασικά κείμενα της ενότητας και ξεχωριστές για την κάθε μια που αφορούσαν τα συμπληρωματικά κείμενα. Το μάθημα χωρίστηκε σε δύο μέρη: α. φαγητά β. συμπόσια. Το κάθε μέρος καλύφτηκε από μία διδακτική ώρα. Οι μαθητές αναζήτησαν πληροφορίες σύμφωνα με οδηγίες από τα φύλλα εργασίας, κατέγραψαν τις απαντήσεις και ανακοίνωσαν τα αποτελέσματα στην τάξη πάνω στα οποία έγινε συζήτηση.

ΔΟΜΗ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Α΄ ΜΕΡΟΣ: α) Φαγητά (1^η διδακτική ώρα)

Οι μαθητές εργάστηκαν με το λογισμικό «Δημόσιος και Ιδιωτικός βίος των αρχαίων Ελλήνων» και με το σχολικό εγχειρίδιο.

Στην αρχή έγινε ανάγνωση του εισαγωγικού σημειώματος της ενότητας και υπογραμμίστηκαν τα κύρια σημεία. Στη συνέχεια έγινε ανάγνωση του κειμένου Ι (βασικό). Τέλος οι μαθητές εισήλθαν στο λογισμικό, στο μέρος «Ιδιωτικός βίος». Όλοι οι μαθητές επιλέγουν την ενότητα «διατροφή» και μετά την υποενότητα «γεύματα» και απαντούν σε κοινές ερωτήσεις. Στις επόμενες υποενότητες τα θέματα και οι ερωτήσεις διαφοροποιούνται ανά ομάδα. Η ομάδα Α΄ μελετά το κείμενο ΙΙ.Γ. και περιηγείται στην υποενότητα «είδη διατροφής». Η ομάδα Β΄ μελετά το κείμενο ΙΙ.Β. και από την υποενότητα «μαγειρική» αντλεί πληροφορίες για τα είδη του ψωμιού. Η ομάδα Γ΄ μελετά το κείμενο ΙΙ.Δ. και από την υποενότητα «μαγειρική» παίρνει πληροφορίες για τις συνταγές φαγητών. Η ομάδα Δ΄ επιλέγει από τα περιεχόμενα την ενότητα «Κατοικία-Επιπλα-Σκεύη» και αφού αναγνώσει τα κείμενα ΙΙ.Α, ΙΙ.Β, ΙΓ, ΙΔ. συγκεντρώνει πληροφορίες για τα αντικείμενα που χρησιμοποιούνται στη μαγειρική.

Οι μαθητές κάνοντας χρήση του επεξεργαστή κειμένου σημειώνουν τις πληροφορίες τους και έπειτα τις ανακοινώνουν και τις συζητούν στην τάξη. Ο διδάσκων διορθώνει και συμπληρώνει.

Β' ΜΕΡΟΣ: β) Συμπόσια (2^η διδακτική ώρα)

Αρχικά έγινε ανάγνωση των βασικών κειμένων Ι.Α,ΙΒ,ΙΓ,ΙΔ,ΙΕ από το βιβλίο.

Στη συνέχεια οι μαθητές πληκτρολογούν τη διεύθυνση www.ime.gr/chronos/05/index.html και περιηγούνται στη ενότητα «συμπόσια». Κάθε ομάδα αναλαμβάνει να μελετήσει κάποιο θέμα και να απαντήσει σε ερωτήσεις του φύλλου εργασίας. Οι περισσότερες ερωτήσεις είναι κοινές για τις τέσσερις ομάδες, ενώ υπάρχουν και διαφορετικές ερωτήσεις. Σκοπός είναι όλοι να περιηγηθούν όσο γίνεται περισσότερο στην ενότητα και να αξιοποιήσουν την ιστοσελίδα του Ιδρύματος Μείζονος Ελληνισμού ο καθένας με το δικό του τρόπο ανάλογα με τις δυνατότητες του.

Στο τέλος οι μαθητές παραπέμπονται στο δικτυακό τόπο komnos για τη σημασία της λέξης «συμπόσιο» και για γνωριμία με αυτήν την ιστοσελίδα.

**ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΟΜΑΔΑ Α΄**

Ονόματα μαθητών:.....

.....

ΜΕΡΟΣ Α΄ : Φαγητά

1. Ανοίξτε το λογισμικό «Δημόσιος και Ιδιωτικός βίος των αρχαίων Ελλήνων». Από τα περιεχόμενα επιλέξτε την ενότητα «διατροφή» και στη συνέχεια «γεύματα».

Περιηγηθείτε στα γεύματα, παρατηρήστε τις εικόνες, διαβάστε τα συνοδευτικά κείμενα, ακούστε το κείμενο του Αριστοφάνη. Αφού λάβετε υπόψη σας και το κείμενο Ι του βιβλίου σας, απαντήστε στις ερωτήσεις:

α. Ποια ήταν τα βασικά γεύματα των αρχαίων Ελλήνων, πότε γίνονταν και τι περιελάμβαναν συνήθως;

Γεύμα	Χρόνος	Τροφές

β. Τι ομοιότητες και τι διαφορές διαπιστώνετε ανάμεσα στα γεύματα των Αρχαίων και στα δικά μας;

.....

.....

.....

.....

.....

2. Επιλέξτε την ένδειξη «είδη διατροφής». Περιηγηθείτε στην υποενότητα αξιοποιώντας τις φωτεινές ενδείξεις της εικόνας. Αφού μελετήσετε και το κείμενο Π.Γ απαντήστε στις ερωτήσεις:

α. Ποια ήταν, κατά τη γνώμη σας, τα βασικά είδη διατροφής των αρχαίων Ελλήνων;

.....

β. Καταγράψτε στον πίνακα τα είδη φαγητών και επιδορπίων που αναφέρονται στα κείμενα του βιβλίου σας

Είδη φαγητών	Επιδόρπια

γ. Τι διαφορές και τι ομοιότητες διαπιστώνετε ανάμεσα στη διατροφή του αρχαίου Έλληνα και του Νεοέλληνα;

.....

ΜΕΡΟΣ Β΄: Συμπόσια

Πληκτρολογήστε τη δ/νση <http://www.ime.gr/chronos/05/gr/index.html> Περιηγηθείτε στην ενότητα «Συμπόσια». Αξιοποιήστε τις υπογραμμισμένες λέξεις/όρους. Αφού λάβετε υπόψη σας την εισαγωγή και τα κείμενα Ι.Α, Ι.Β, Ι.Γ, Ι.Δ, Ι.Ε (βασικά) απαντήστε στις ερωτήσεις
 1. Ποια ήταν τα μέρη ενός συμποσίου; Τι περιελάμβανε το καθένα;

Μέρη συμποσίου	
Ονομασία	Περιεχόμενο

2. Ανιχνεύστε το τυπικό ενός συμποσίου. Τι συμπέρασμα βγάζετε για το πολιτιστικό επίπεδο των αρχαίων Ελλήνων;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Παρατηρήστε προσεκτικά τις εικόνες της ενότητας «συμπόσια». Ποια στοιχεία μας δίνουν οι παραστάσεις των αγγείων για τα συμπόσια;

.....

.....

.....

.....

.....

4. Τι ήταν τα τραγήματα;

.....

.....

5. Προσπαθήστε να βρείτε πληροφορίες για τον Πλάτωνα και το έργο του «Συμπόσιο» κάνοντας την απαιτούμενη διαδρομή.

Διαδρομή.....

Πληροφορίες (συνοπτικά).....

.....

.....

.....

.....

6. Πληκτρολογήστε <http://kastor.komvos.edu.gr/dictionaries.dictonline/DictOnLine> Στο λεξικό του Τριανταφυλλίδη αναζητήστε το λήμμα «συμπόσιο». Έπειτα απαντήστε στην ερώτηση

Ποια είναι η έννοια της λέξης «συμπόσιο» στη Νεοελληνική;

.....

.....

.....

7. Μελετήστε τα κείμενα II, III, και IV του βιβλίου σας. Ποια η γνώμη σας για τη διασκέδαση των αρχαίων με πνευματικά παιχνίδια;

.....

.....

.....

8. Η ομάδα σας να ετοιμάσει ένα πρωτότυπο τέτοιο παιχνίδι και να το ανακοινώσει στην τάξη. Επιβραβεύστε το καλύτερο.

.....

ΟΜΑΔΑ Β΄

Ονόματα μαθητών:.....

.....

ΜΕΡΟΣ Α΄ : Φαγητά

1. Ανοίξτε το λογισμικό «Δημόσιος και Ιδιωτικός βίος των αρχαίων Ελλήνων». Από τα περιεχόμενα επιλέξτε την ενότητα «διατροφή» και στη συνέχεια «γεύματα».

Περιηγηθείτε στα γεύματα, παρατηρήστε τις εικόνες, διαβάστε τα συνοδευτικά κείμενα, ακούστε το κείμενο του Αριστοφάνη. Αφού λάβετε υπόψη σας και το κείμενο Ι του βιβλίου σας, απαντήστε στις ερωτήσεις:

α. Ποια ήταν τα βασικά γεύματα των αρχαίων Ελλήνων, πότε γίνονταν και τι περιελάμβαναν συνήθως;

Γεύμα	Χρόνος	Τροφές

β. Τι ομοιότητες και τι διαφορές διαπιστώνετε ανάμεσα στα γεύματα των Αρχαίων και στα δικά μας;

.....

2. Επιλέξτε την ένδειξη «μαγειρική». Έχοντας υπόψη τις πληροφορίες από το κείμενο II.B του βιβλίου σας και από το λογισμικό απαντήστε στις ερωτήσεις

α. Ποιος ήταν ο βασικός τρόπος παρασκευής του ψωμιού; Τι υλικά χρησιμοποιούσαν;

.....

β. Καταγράψτε στον παρακάτω πίνακα τα είδη ψωμιών. Βρίσκετε αναλογίες με τα σημερινά;

Είδη ψωμιού	
Ανάλογα με τα υλικά	Ανάλογα με το ψήσιμο

.....

 γ. Σε τι σκέψεις σας οδηγεί η τόσο μεγάλη ποικιλία άρτων;

ΜΕΡΟΣ Β': Συμπόσια

Πληκτρολογήστε τη διεύθυνση www.ime.gr/chronos/05/gr/index.html
 Περιηγηθείτε στην ενότητα «Συμπόσια». Αξιοποιήστε τις υπογραμμισμένες λέξεις/όρους. Αφού λάβετε υπόψη σας την εισαγωγή και τα κείμενα I.A, I.B, I.Γ, I.Δ, I.E (βασικά) απαντήστε στις ερωτήσεις
 1. Ποια ήταν τα μέρη ενός συμποσίου; Τι περιελάμβανε το καθένα;

Μέρη συμποσίου	
Ονομασία	Περιεχόμενο

2. Ανιχνεύστε το τυπικό ενός συμποσίου. Τι συμπέρασμα βγάξετε για το πολιτιστικό επίπεδο των αρχαίων Ελλήνων;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Πώς έπιναν το κρασί τους οι αρχαίοι Έλληνες;

.....

.....

4. Ποιοι συμμετείχαν στα συμπόσια; Ποιοι αποκλείονταν από αυτά;

.....

.....

5. Προσπαθήστε να βρείτε πληροφορίες για τον Πλάτωνα και το έργο του «Συμπόσιο» κάνοντας την απαιτούμενη διαδρομή.

Διαδρομή.....

.....

.....

Πληροφορίες (συνοπτικά).....

.....

.....

6. Πληκτρολογήστε <http://kastor.komvos.edu.gr/dictionaries.dictonline/DictOnLine> Στο λεξικό του Τριανταφυλλίδη αναζητήστε το λήμμα «συμπόσιο». Έπειτα απαντήστε στην ερώτηση

Ποια είναι η έννοια της λέξης «συμπόσιο» στη Νεοελληνική;

.....

.....

7. Μελετήστε τα κείμενα II, III και IV του βιβλίου σας. Βρίσκετε αναλογίες με σημερινά πνευματικά παιχνίδια;

.....

.....

.....

ΟΜΑΔΑ Γ΄

Όνόματα μαθητών:.....

.....

ΜΕΡΟΣ Α΄ : Φαγητά

1. Ανοίξτε το λογισμικό «Δημόσιος και Ιδιωτικός βίος των αρχαίων Ελλήνων». Από τα περιεχόμενα επιλέξτε την ενότητα «διατροφή» και στη συνέχεια «γεύματα».

Περιηγηθείτε στα γεύματα, παρατηρήστε τις εικόνες, διαβάστε τα συνοδευτικά κείμενα, ακούστε το κείμενο του

α. Ποια ήταν τα βασικά γεύματα των αρχαίων Ελλήνων, πότε γίνονταν και τι περιελάμβαναν συνήθως;

Γεύμα	Χρόνος	Τροφές

β. Τι ομοιότητες και τι διαφορές διαπιστώνετε ανάμεσα στα γεύματα των Αρχαίων και στα δικά μας;

.....

2. Επιλέξτε την ένδειξη «μαγειρική». Περιηγηθείτε με βάση τις φωτεινές ενδείξεις (φούρνο, γυναικεία μορφή, πιθάρια). Απαντήστε στις ερωτήσεις

α. Ποιες κατηγορίες αρτοποιιών αναφέρονται στην αρχαία Αθήνα; Ποιοι ασχολούνταν στα σπίτια των πλουσίων με τη μαγειρική;

.....

β. Ποιες οι εντυπώσεις σας από τις δύο συνταγές; Θα τις δοκιμάσετε στο σπίτι σας; Τότε σημειώστε τες.

.....

γ. Αφού μελετήστε το κείμενο ΠΔ του βιβλίου σας κάντε έναν κατάλογο με τα καρκεύματα και υπογραμμίστε όσα σας είναι γνωστά.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ΜΕΡΟΣ Β΄: Συμπόσια

Πληκτρολογήστε τη δ/νση <http://www.ime.gr/chronos/05/gr/index.html> Περιηγηθείτε στην ενότητα «Συμπόσια». Αξιοποιήστε τις υπογραμμισμένες λέξεις/όρους. Αφού λάβετε υπόψη σας την εισαγωγή και τα κείμενα Ι.Α, Ι.Β, Ι.Γ, Ι.Δ, Ι.Ε (βασικά) απαντήστε στις ερωτήσεις

1. Ποια ήταν τα μέρη ενός συμποσίου; Τι περιελάμβανε το καθένα;

Μέρη συμποσίου	
Ονομασία	Περιεχόμενο

2. Ανιχνεύστε το τυπικό ενός συμποσίου. Τι συμπέρασμα βγάζετε για το πολιτιστικό επίπεδο των αρχαίων Ελλήνων;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Ποια, κατά τη γνώμη σας, ήταν η ιδιαίτερη αξία των συμποσίων;

.....

.....

4. Τι ρόλο έπαιζαν οι εταίρες στα συμπόσια;

.....

.....

.....

5. Μελετήστε τα κείμενα II, III και IV του βιβλίου σας. Βρίσκετε αναλογίες με σημερινά πνευματικά παιχνίδια;

5. Προσπαθήστε να βρείτε πληροφορίες για τον Πλάτωνα και το έργο του «Συμπόσιο» κάνοντας την απαιτούμενη διαδρομή.

Διαδρομή.....

Πληροφορίες (συνοπτικά).....

6. Πληκτρολογήστε <http://kastor.komvos.edu.gr/dictionaries.dictonline/DictOnLine> Στο λεξικό του Τριανταφυλλίδη αναζητήστε το λήμμα «συμπόσιο». Έπειτα απαντήστε στην ερώτηση:

Ποια είναι η έννοια της λέξης «συμπόσιο» στη Νεοελληνική;

7. Μελετήστε τα κείμενα II, III και IV του βιβλίου σας. Βρίσκετε αναλογίες με σημερινά πνευματικά παιχνίδια;

8. Η ομάδα σας να ετοιμάσει ένα πρωτότυπο τέτοιο παιχνίδι και να το ανακοινώσει στην τάξη. Να... επιβραβεύσετε το καλύτερο.

ΟΜΑΔΑ Δ΄

Ονόματα μαθητών:.....

ΜΕΡΟΣ Α΄ : Φαγητά

1. Ανοίξτε το λογισμικό «Δημόσιος και Ιδιωτικός βίος των αρχαίων Ελλήνων». Από τα περιεχόμενα επιλέξτε την ενότητα «διατροφή» και στη συνέχεια «γεύματα».

Περιηγηθείτε στα γεύματα, παρατηρήστε τις εικόνες, διαβάστε τα συνοδευτικά κείμενα, ακούστε το κείμενο του

α. Ποια ήταν τα βασικά γεύματα των αρχαίων Ελλήνων, πότε γίνονταν και τι περιελάμβαναν συνήθως;

Γεύμα	Χρόνος	Τροφές

β. Τι ομοιότητες και τι διαφορές διαπιστώνετε ανάμεσα στα γεύματα των Αρχαίων και στα δικά μας;

.....

.....

.....

.....

2. Επιλέγουμε από τα περιεχόμενα του λογισμικού (αρχή του CD) την ενότητα «Κατοικία- έπιπλα- σκεύη». Στη συνέχεια επιλέγουμε στο φούρνο και βλέπουμε διάφορα σκεύη με τη σειρά κάνοντας κλικ στο φόντο της εικόνας. Αφού μελετήστε και τα κείμενα ΠΑΒΓΔ

α. Καταγράψτε τα αντικείμενα που χρησιμοποιούσαν οι αρχαίοι.

Αντικείμενα	
Ονομασία	Χρήση

β. Μπορείτε να βρείτε ανάλογα αντικείμενα σήμερα;

.....

.....

.....

γ. Παρατηρώντας τα αρχαία αντικείμενα, τι συμπέρασμα βγάξετε για το πολιτιστικό επίπεδο των αρχαίων Ελλήνων;

.....

.....

.....

ΜΕΡΟΣ Β΄: Συμπόσια

Πληκτρολογήστε τη δ/ση <http://www.ime.gr/chronos/05/gr/index.html> Περιηγηθείτε στην ενότητα «Συμπόσια». Αξιοποιήστε τις υπογραμμισμένες λέξεις/όρους. Αφού λάβετε υπόψη σας την εισαγωγή και τα κείμενα Ι.Α, Ι.Β, Ι.Γ, Ι.Δ, Ι.Ε (βασικά) απαντήστε στις ερωτήσεις
1. Ποια ήταν τα μέρη ενός συμποσίου; Τι περιελάμβανε το καθένα;

Μέρη συμποσίου	
Ονομασία	Περιεχόμενο

2. Ανιχνεύστε το τυπικό ενός συμποσίου. Τι συμπέρασμα βγάξετε για το πολιτιστικό επίπεδο των αρχαίων Ελλήνων;

.....

.....

.....

.....

.....

3. Ποια γεγονότα αποτελούσαν αφορμή για συμπόσιο;

.....

.....

.....

4. Τι ήταν ο κότταβος;

.....

.....

5. Προσπαθήστε να βρείτε πληροφορίες για τον Πλάτωνα και το έργο του «Συμπόσιο» κάνοντας την απαιτούμενη διαδρομή.

Διαδρομή.....

Πληροφορίες (συνοπτικά).....

.....

.....

.....

.....

6. Πληκτρολογήστε <http://kastor.komvos.edu.gr/dictionaries.dictonline/DictOnLine> Στο λεξικό του Τριανταφυλλίδη αναζητήστε το λήμμα «συμπόσιο». Έπειτα απαντήστε στην ερώτηση

Ποια είναι η έννοια της λέξης «συμπόσιο» στη Νεοελληνική;

.....
.....
.....

7. Μελετήστε τα κείμενα II,III, και IV του βιβλίου σας. Ποια η γνώμη σας για τη διασκέδαση των αρχαίων με πνευματικά παιχνίδια;

.....
.....
.....

8. Η ομάδα σας να ετοιμάσει ένα πρωτότυπο τέτοιο παιχνίδι και να το ανακοινώσει στην τάξη. Επιβραβεύστε το καλύτερο.

.....
.....
.....